



EL

MAGAZÍN

Divendres, 15 de maig de 2020

REPORTATGE ■

Miquel Costa i Llobera,
el paisatgista literari
de Mallorca

MÚSICA ■

El festival Cruïlla, Òmnium i
Joan Fontcuberta s'uneixen
per a un fotomosaic gegantí

ECONOMIA ■

L'or torna a ser un valor refugi
per als inversors davant de la
tempesta econòmica

**DAVID
VERDAGUER**

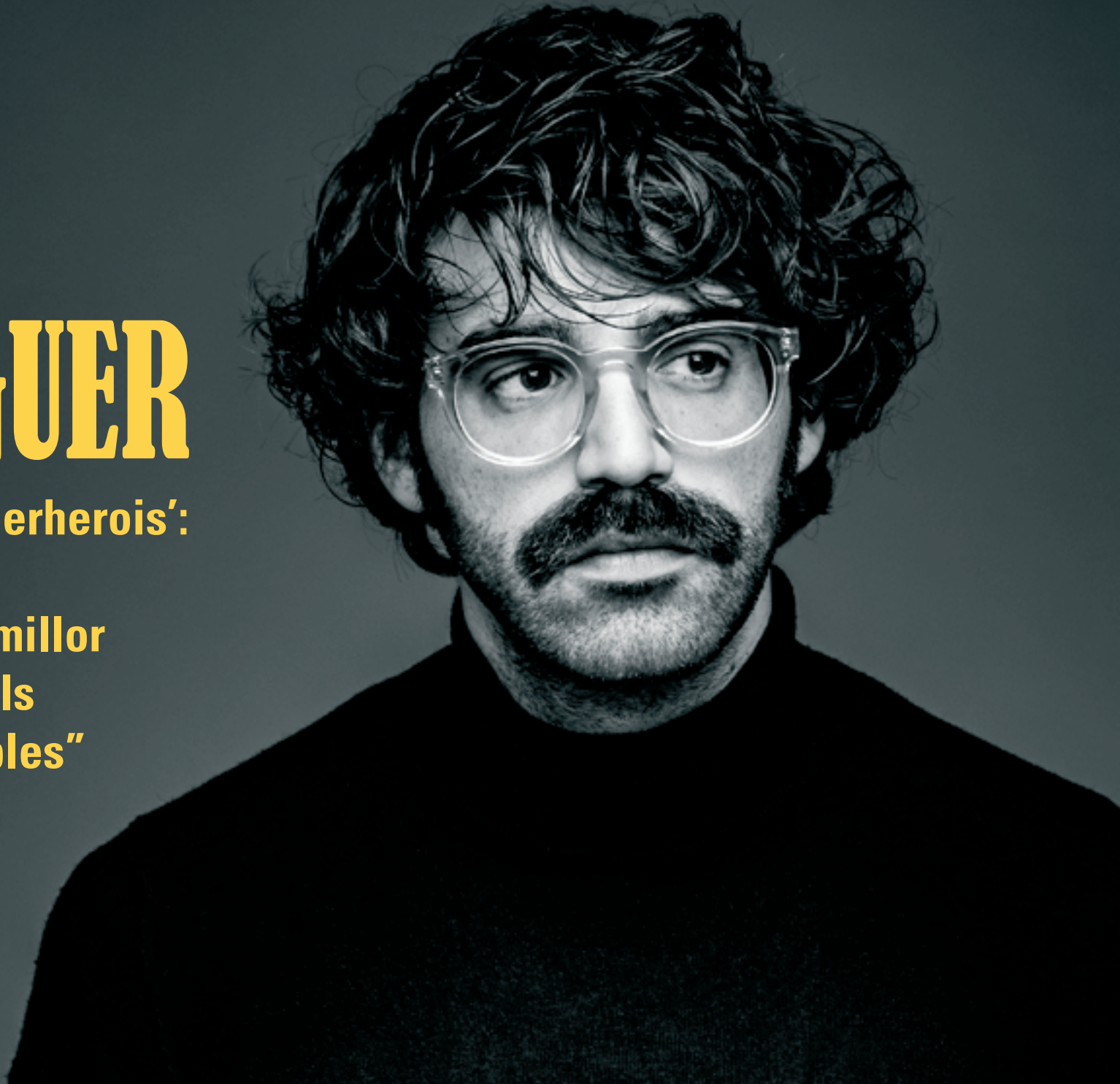
L'humor negre no és tabú

TV3

ENTREVISTA

DAVID
VERDAGUER

“Ni ‘pobrets’ ni ‘superherois’: molt d’humor i zero paternalisme és la millor manera de tractar els col·lectius vulnerables”



Conegut per les seves aparicions en televisió i reconegut per la seva trajectòria, l'actor David Verdaguer afronta el repte de presentar 'Tabús', un espai de convivència amb representants de col·lectius que passen per alguna dificultat personal que es contraposa amb una mirada irònica sobre la seva situació.

**Text: Clack/AMIC
Fotografia: TV3**

L'actor David Verdaguer (Malgrat de Mar, 1983) defensa que l'humor és la distància més curta per conèixer algú, “sempre que sigui riure *amb* i no *de*”, precisa. Tot i que la carrera de Verdaguer ha estat majoritàriament vinculada al teatre i el cinema, aquest abril ha encetat com a presentador la conducció de *Tabús* (TV3), “un programa que riu amb persones de qui no s'hauria de riure”, en referència a col·lectius vulnerables com els malalts terminals o les persones cegues. Ha sigut el confinament un bon moment per a l'estrena? “La gent té més sensibilitat, però ara potser no tens tantes ganes de riure, o al revés, potser sí que en tens. Mai no saps quan és el millor moment”, reconeix Verdaguer.

Comencem pel principi: què és *Tabús*?

Tabús és un programa difícil d'explicar perquè barreja dues parts. Hi ha una part de comèdia, de riure amb el col·lectiu que toca cada programa, i hi ha una altra part molt més humana i social, per donar veu i visibilitat a aquest col·lectiu a través de l'humor. És de les eines i de les armes més potents que hi ha per parlar de temes seriosos, sobretot.

Fa 10 anys era més difícil veure un programa

de televisió on els protagonistes fossin persones de col·lectius vulnerables. Què creu que ha canviat perquè TV3 aposti per *Tabús*?

Aquest programa es podia haver fet fa 10 anys, fa 15 i fa 20. No sé què els ha portat a apostar per un programa com *Tabús* però és molt valent. Tractar aquests col·lectius com a *pobrets* o com a *superherois* no crec que sigui la millor manera. Molt d'humor i zero paternalismes. Crec que el públic ja és prou madur per entendre el format, la gent està preparada per veure un programa així. Trencarà *tabús*, trencarà tòpics.

Ha comentat algun cop que la distància més curta entre dues persones és l'humor. Per què tendim a allunyar-nos dels col·lectius més vulnerables?

La distància més curta per conèixer algú és l'humor... menys la penetració. Clar, la penetració és la distància més curta. Però a vegades, si la penetració dura poc, també és una cosa que fa riure. La distància més curta per conèixer algú és l'humor però cal dir que és riure *amb*, no riure *de*. És bàsic per a la setmana que vivim junts. Quan tens amor, l'humor flueix més. Si ens estimem una mica o tenim certa confiança i ens coneixem les pors, les angoixes, els dubtes i les misèries, serà més fàcil riure amb tu. No sé per què la gent té por de riure's d'aquestes coses.

Jo crec que es pot riure absolutament de tot. Els col·lectius que tenim en el programa –ceguesa, malalts terminals, diversitat funcional, pobresa, ètnies, obesitat, malalties mentals i col·lectiu LGTBI– tenen molt sentit de l’humor. A vegades tenim al paternalisme absurd de l’“ai, pobret”. Al contrari, són els primers a fotre canya.

Com són les setmanes de convivència que es veuen en el programa?

Nosaltres arribàvem a la casa, a una masia preciosa de l’Empordà, dilluns al matí, i marxàvem divendres a la tarda. No gravàvem tot el dia, evidentment, perquè no és *Gran Hermano*, però estàvem tot el dia junts. Dinar, sopar, esmorzar, avorrir-se, festa nocturna, gintònics i parlar molt. I avorrir-se molt, que és molt clau per fer contacte amb algú. És bàsic perquè ens coneguem, perquè es crea pinya. Jo estava més espantat per la casa que pel monòleg perquè jo no soc periodista, és una feina que em sembla molt difícil. Jo soc actor i tampoc no vull prendre el lloc a ningú. Però parlo molt i escolto molt perquè m’agrada molt parlar amb tothom. Soc d’aquells que es posa en un bar escoltant la *xapa* de la gent i que *fot xapa* a la gent, m’encanta parlar per parlar. La setmana aquesta era bàsica i em feia por perquè no tenia cap paper, era jo escoltant. I em deien “David, et toques molt la cara” o “estàs assegut així” o “et grates el bigoti”. Però jo no estava actuant, jo estava escoltant la història d’aquella persona. És més, jo no coneixia prèviament les seves històries. Ho descobria i em flipaven, em sorprenia en aquell mateix moment. Era molt important que jo sempre quedés en un segon terme perquè els protagonistes del programa són ells. És molt important això, per a mi. A la careta mai surt el meu nom ni tampoc enlloc durant tot el programa. Sense ells, no hi ha programa. Sense mi, sí.

Abans de gravar un monòleg, feu una prova per veure quins gags fan més gràcia. Ha pogut detectar de quines bromes ens permetem riure?

El bon humor és el que et fa pessigolles al cervell. A vegades, rius des de la incomoditat. Per mi aquesta és la brillantor. “A mi no em fa gràcia que facin bromes sobre càncer”, d’acord. Però la persona que té càncer està rient i, per tant... Em sentia amb la llibertat de riure amb ells perquè me’ls sentia col·legues. Quan estàs parlant d’un col·lectiu i desapareix cap amunt, cap a polítics, la justícia o l’Església, la gent riu amb més tranquil·litat. Quan desapareix a la mateixa alçada, incomoda una mica. I quan desapareix cap a baix, la gent treu el riure nerviós. Per mi, és el bon riure. L’humor negre és això, tocar temes que fan com “ui, no sé si podria riure”. El més important és que, faci gràcia o no, s’ha de recordar que és una broma. De la gent que ens hem de preocupar és de la gent que ho diu seriosament. Li donen molta responsabilitat als còmics, acusant-los de les bromes... i són bromes. A qui hem d’acusar molt i estar molt alerta del que diuen és dels polítics i de les persones que parlen seriosament.

En l’episodi sobre ceguesa, conversant amb la Maria, una de les protagonistes, ella li diu que som una societat amb molts prejudicis. És conscient de quins ha aconseguit trencar?

Jo no prejudic gaire, em considero un tio molt d’esquerres i molt *guai*. Però, en fer el programa, he vist que tinc prejudicis. Jo tenia més por amb el programa de malalties terminals, per exemple. Doncs és, potser, el programa amb més vida i vitalitat que hem gravat mai. Tenia por que fos una setmana de davallada i va ser el contrari. Alegria, ganes de viure infinites. També tenia algun prejudici amb el programa d’obesitat. T’adones que amb obesitat i pobresa, gent amb risc d’exclusió social, hi ha molts prejudicis a la societat capitalista en la qual vivim. “Si una persona és obesa o si una persona és pobra és perquè s’ho ha buscat, perquè menja massa o perquè no s’ho curra.” No és gens el cas, sé que és molt obvi. Va costar molt més trobar gent que patís obesitat i que volgués participar en el programa perquè la societat culpa aquesta gent. Ningú no et culpa perquè tinguis un càncer o perquè hagis perdut la visió.



És molt injust perquè les coses passen. És molt bo recordar que, d’aquests vuit col·lectius que tractem, tots podem ser un d’ells en qualsevol moment de la nostra vida.

Un dels temes que tracteu a la casa és el fet d’acceptar la condició. S’ha extrapolat amb tots els casos, en tots els capítols?

És molt important, en aquest programa, veure gent que accepta la situació perquè n’has de poder fer broma. Si jo demà perdo una cama, potser trigaré un parell d’anys a poder-ne fer broma o a deixar que els altres facin broma sobre mi. Tots tenen una capacitat de superació i d’acceptació. La Mercedes, una de les protagonistes, ho diu: “No és tant el que no puc fer sinó el que puc fer, el que m’haig de quedar.”

Ha detectat algun punt en comú, en les històries que ha conegut?

A les persones, ens separen tan poques coses, realment... El punt en comú és l’acceptació que tenen tots, el poder de superació i la part més positiva. Però són 34 històries molt diferents, molt disperses dins del mateix col·lectiu. És la grandesa del programa. L’únic punt en comú que he trobat entre ells és que me n’aniria a prendre una cervesa amb tots.

Quines han sigut les primeres reaccions del programa que li han arribat?

Fantàstiques, he rebut molts missatges i l’audiència ha anat bé. Sobretot amb molts *targets*, que això és el més important. Hi havia tota la família veient la tele i fent-ne debat. Algú deia: “Un foraster de mal gust!”, feia gràcia. Però la reacció de la gent és meravellosa, s’ha entès perfectament el programa. Hi havia una piulada molt bonica que deia “espero que entre la Covid-19 i *Tabús* sortim de tot això com a millors persones”. Estaria molt bé. Com a mínim, més conscients

“A vegades tenim al paternalisme absurd de l’“ai, pobret”. Al contrari, són els primers a fotre canya”

que hi ha molta diversitat al món.

Creu que el confinament ha sigut un bon moment per estrenar *Tabús*?

Per una banda, la gent està més a flor de pell i té més sensibilitat. Per tant, lliga amb aquest programa. Però, per altra banda, potser no tens tantes ganes de riure. O al revés, estàs tant trist que tens més ganes de riure. Mai no saps quan és el millor moment per estrenar un programa així. Estic content perquè la gent l’ha entès i veu que tot és des del respecte. Sense el respecte no es pot fer. Bé, es pot fer en una altra cadena, buscant la part groga, aprofundint quan expliques les tragèdies, amb violins, primers plans i buscant la llagrimeta. Jo no entenc la televisió així. El color groc brilla tan ràpid, es veu tan ràpid, és tan horrible. Per això també vaig voler ser productor executiu del programa i guionista, volia tenir control d’això. El programa és brillant però em feia por fer un mal ús d’aquest material. Jo no vull que agradi a tothom, vull que agradi a les persones que hi surten i hi participen.

REPORTATGE - UNIVERS LITERARI

MIQUEL
COSTA I LLOBERA,
EL COR EN EL
PAISATGE

Far de Formentor

Miquel Costa i Llobera

Molt probablement, la península de Formentor és un dels paisatges més feréstecs, inhòspits i bells de la geografia del país. És com un drac gegantí que amb espina dorsal coronada de tallants i imposants crestes, enfoca el cap Mediterrània enllà a la percaça de Menorca. La torre d'Albercutx fitora i harmonitza la presència humana en aquest territori, escortat pel cap de Catalunya, la curvatura de Cala Pi de la Posada, el penyal imposant del Mascarat que fa de fita de la plana de la vall de Bóquer, on trobarem dos dels reclaus mítics del poeta

Text: Llorenç Soldevila i Balart
Fotografia: Endrets.cat

El far de Formentor és una antena pètria que contempla admirat els tarterars i cims que el mantenen a l'aguait. Costa convertí en paraules sonores aquests impressionants paisatges que deixen de ser terra o cel per convertir-se en paradís levitant d'imatges del poeta: "Damunt el front de la serra, / bé pots, cor meu, reposar, / suspès entre cel i terra / sobre l'abisme del mar." I la generació de mons fantàstics, on la natura fremeix plena de vida: "Les roques, mig trabucades / damunt la mar sense fons, / on sols habiten alades / les reines dels horitzons..."

Al bell mig de la carcassa pètria de la península formentorina, dues penetrants entrades del mar. La de la cala Figuera, la més feréstega, oberta al nord: "Ronca la cova rodona, / fingint a cada cop d'ona / bramuls de monstre furiós, / i xucla l'aigua i la llança; / si el sol a ferir-la alcança, / per entre l'escuma dansa / un iris meravellós." Tot i que fruit del paisatge de Marina, del sud de l'illa, en qualsevol moment se'ns hi podria aparèixer la immortal creació de na Ruixa Mantells. I la de cala Murtra, recòndita i solitària, connectada però, amb les cases noves on es manté viva la memòria del poeta amb les construccions que ell mateix hi va iniciar i les noves que han convertit el lloc en destí de peregrinació dels devots costalloberians.

Totes dues cales ceneixen la plana de Bóquer, avui plena de boscos i en altre temps lloc de pastures i conreus diversos. Al bell mig, hi trobem el nucli de les Cases Velles, possessió rural de la família Costa on el poeta hi

passà molt temps estival de la seva infància i joventut. Aleshores l'accés era per mar fins a la cala Gentil, o del Pi de la Posada, ja que els camins de bast eren intransitables per als senyors de les possessions, que anaven de tocar a la vila fins al promontori del far. Avui, a les Cases Velles, s'hi ha habilitat un hotel rural, però s'hi han respectat els elements que lligaven per antiguitat o representació el rastre del poeta: un bust a la clastra, la cuina pagesa...

A les Cases Velles, en el reduït no modificat hi ha tot el clímax per entendre com de les tradicions orals dels pagesos el poeta n'extragué llenguatge i històries fantasioses i llegendàries. Així fou com hi situà bona part de l'acció de *La gerreta del captiu*. El protagonista anà a trobar l'amor a l'aplec de Ternelles: "Tres anys feia: a la florida / vall de Ternelles, / entre clares fontanelles, / l'amor trobà. Per l'aplec anava allà: / llavors va veure / na Dolça, i quan li dà beure... / begué l'amor." Perquè a Formentor no hi anaven dones: "Mai dones a Formentor / llavors anaven: / sols los valents / s'arrisquen / a córrer i viure / per aquella terra lliure, / que mar endins / aixeca penyals i pins / tan solitaris, / sovint alberg de corsaris / en aquell temps."

La vall de Ternelles, una altra propietat de la família, més acostada a Pollença, però també envoltada de majestuosos cims i presidida pel castell del rei, darrer vestigi de la resistència de Jaume III, Costa hi passà hores felices com si fos la seva arcàdia: "Jo sé una vall galana, /



Pollença, casa de costa



Platja de Formentor (Cala Gentil), el Pi suposadament cantat per Costa i Llobera. El poeta es troba al peu del magnífic arbre, avui desaparegut



Cala Formentor



Vall de Ternelles

que enmig de nues serres se destria, / i, harmònica, agermana / delícia i pau, bellesa i melangia.”

Són també paisatges costerians: el Calvari; el santuari del Puig que presideix la vall; les ruïnes de l'antiga Pollentia davant la desolació de les quals exclama: “Tot vestigi se perd, tot se trasmuda / imperis per imperis són borrats... / Sols dura una Ombra que, jamaí retuda, / passa i diu: -Vanitat de vanitats!-”; l'església de Monte-sion que ell reconstruí amb els seus cabals; les coves d'Artà, gegantí monument de la natura on el poeta incrustà la història de *La deixa del geni grec* connectant amb els dictats que Xènius difonia sobre els orígens clàssics de les nostres terres, a Palma un monument recorda la mítica Nuredduna; el ja desaparegut Gorg Blau avui substituït per un dels embassaments que dona aigua a Ciutat; els jardins de Raixa; l'Avenc de son Pou; la tomba on el poeta descansa el son etern dins de l'església pollencina; la cala Formentor que, segurament, l'inspirà el paisatge més clàssic de tota la seva poètica: “Sobre la cinta de blanca arena, / que besa una aigua de cèlic blau, / grans pins hi vessen a copa plena / olor de bàlsam, ombra serena, / remor suau...”

Sempre molt lligat a Pollença, la seva casa és l'única d'un autor del país que s'ha conservat gairebé intacta i habitada

/ Oh dolç estatge de bellesa i pau!” Allí o a prop d'allí, hi estava arrelat el gegantí pi que li féu dictar en la joventut els versos epifànics sobre l'amor a la naturalesa: “Mon cor estima un arbre! Més vell que l'olivera, / més poderós que el roure, més verd que el taronger, / conserva de ses fulles l'eterna primavera, / i lluita amb les ventades que atupen la ribera, / com un gegant guerrer.”

Costa i Llobera deu ser l'únic autor del país de qui s'ha conservat gairebé intacte i habitada la casa

patrícia a Pollença, al número 9 del carrer Major. La família Bou l'ha mantinguda activa preservant la memòria viva del poeta: pintures, sala impregnada de records de tot tipus, la cambra de naixement, mobles, objectes... Un bust, de caient clàssic, presideix el jardí posterior a la casa i com si lligués amb el sonet que titulà “Dins un jardí senyorial” sembla talment que ens dicti la consigna freda, marmòria d'un sentit de vida: “i plau-me omplir la solitud obscura / de mon cor, amb la triple majestat / de la història, de l'art i la natura.”

La seva vida estigué sempre molt lligada a Pollença, tanmateix, com a canonge de la Seu passava llargues temporades a Ciutat, primer en un casal familiar del número 19 del carrer dels Moliners. Després, en un pis modest, al número 18 de l'Estudi General. Tots dos llocs al rovell de l'ou ciutadà i ben a prop del convent de Santa Teresa on anava a complir els seus deures religiosos. Allí l'anà a trobar la Parca un 16 d'octubre de 1922. En paraules del biògraf Torres Gost s'esdevingué en aquests termes: “No acabà la frase. Al dir ‘tomba a sos peus’, llavors en sec emmudí, i es desplomà dins la trona sense una exclamació ni una queixa. Un murmuri intens s'aixecà de l'auditori; retiraren de la trona a D. Miquel, i ja no dava senyals de vida.”

OPINIÓ



Francisco M. Lopez

El teletreball no s'improvisa

Aquests dies de confinament moltes empreses i treballadors han descobert el teletreball. Sens dubte, la part positiva del confinament, si és que en podem trobar alguna, és el descobriment d'aquesta manera de treballar. Ja és un pas important. En aquests dies, també s'han sentit veus d'experts visionaris que veuen en aquesta crisi un punt d'inflexió i l'inici d'una implementació massiva i generalitzada del teletreball a Espanya i Catalunya. Estaria bé, però crec que hem de ser realistes acceptant que no serà així. El teletreball tal com s'ha imposat a Catalunya té els dies comptats i, amb algunes excepcions, aquesta manera de treballar s'acabarà tan aviat com acabi el confinament.

El teletreball no tracta només de connexions, de fibra òptica, o de tecnologia 4G o 5G. Aquests elements són només les eines necessàries per dur a terme el teletreball, però no són les que realment les impulsa. El teletreball és, sobretot, una filosofia, manera de pensar, d'actuar, una actitud a l'hora d'assumir responsabilitats amb els resultats de les empreses, sigui propi o aliè.

Abans de la crisi de la Covid-19, el teletreball a Catalunya era residual i no gaudia de bona premsa, mentre que als països nòrdics ja era una pràctica habitual. Als Països Baixos, fa anys que les empreses han incorporat el teletreball com una cosa natural. Sempre que aquesta manera de treballar sigui possible, és incentivada i desitjable. Les persones no necessiten anar a l'empresa, ni estar asseguts al despatx per obtenir resultats o per demostrar que estan treballant. Existeixen una sèrie d'elements claus a l'hora de plantejar el teletreball com un element més en una empresa.

El primer element, i diria que el més important que garanteix que el teletreball sigui viable, es diu *confiança*. L'empresari és el primer responsable de confiar totalment en el seu treballador, en el seu compromís, la seva professionalitat i que està fent la seva feina. Sense aquesta confiança, el teletreball és un fracàs. Quan un treballador holandès truca al despatx per informar que no podrà venir, perquè un fill està malalt o per qualsevol altre motiu, indicant que es quedarà a treballar des de casa, ningú posa en dubte les seves paraules ni el seu compromís. Ningú ho farà perquè no hi ha motius per dubtar d'ell. Aquí entren també el compromís, els valors i la responsabilitat del mateix treballador a l'hora de complir les seves obligacions sense la necessitat d'estar controlat i vigilat. La confiança és un compromís i una actitud que agafen les persones. És un camí de doble sentit.

L'altre element important per garantir l'èxit del teletreball es diu *resultats*. Espanya segueix relacionant treball amb horaris i presència física, i no amb resultats. Per aquest motiu, la majoria dels treballadors fan acte de presència més hores que les especificades en els

seus contractes. El simple fet de sortir a la seva hora s'estigmatitza amb tenir poc compromís amb l'empresa. Canviar aquesta visió presencialista només està en mans de l'empresari i és la conseqüència directa del model de lideratge que ha implantat en el seu negoci. Quedar-se més temps del normal, allargar l'horari de treball, ni que sigui per acabar la seva feina, no està gaire ben vist en la societat holandesa, que ho considera una manca d'eficiència.

Quan en els meus seminaris parlem de productivitat agafo sempre l'exemple de com reaccionen els països nòrdics i Catalunya, a l'hora de sortir de la feina. Mentre que, a Espanya i Catalunya, el fet de sortir a la teva hora la reacció sol ser de "ja te'n vas?", als Països Baixos o en qualsevol altre país europeu, quedar-se més temps del previst té la reacció d'"encara ets aquí?".

En els Països Baixos és recomanable que les persones es reunixin amb certa freqüència amb els seus caps per assenyalar i solucionar les deficiències que impedeixen acabar la feina en el temps assignat. Assolir els resultats dintre dels horaris laborals és l'objectiu de les empreses d'aquí i si ho pots assolir en menys temps del previst significa que podràs sortir de la teva feina sense que ningú et preguntï on vas. Al contrari.

Allargar l'horari de treball no està gaire ben vist en la societat holandesa

Els resultats són el més important i no el temps que dediques a aconseguir-los. Per això, el teletreball en els Països Baixos no és cap problema.

El mateix passa amb la majoria d'autònoms (aquí anomenats *zpp's*) que en aquest país són molts i que treballen des de casa. No és gens estrany mantenir reunions de treball amb clients a casa teva, a la taula del menjador i davant d'una tassa de cafè. Aquesta manera natural de treballar també ha propiciat iniciatives de negoci que han convertit les cafeteries i restaurants dels hotels del país en centres de reunió entre empresaris i clients. Una pràctica que diàriament omple els hotels holandesos.

El tercer element important de l'èxit del teletreball es diu *conciliació*. Als Països Baixos, la vida familiar, la relació amb el veïnat i amb el barri són elements claus en la vida de qualsevol holandès i explica per què el teletreball té molts adeptes. Aquesta conciliació també està molt consentida quan parlem del treball presencial. La majoria de les empreses tanquen a les 17 hores i les botigues, entre les 18 i les 19 hores, cosa que facilita enormement la conciliació.

Aquests mateixos horaris es mantenen quan parlem de teletreball. Treballar des de casa no vol dir treballar més hores o estar disponible fora d'horaris

laborals. Aquests dies he sentit aberrants arguments que destacaven el fet de treballar més hores, com si fos un element positiu a l'hora d'explicar els avantatges d'implantar el teletreball en aquesta nova Catalunya postcrisi. Seria un enorme error perquè li trauria tota l'essència. El teletreball no significa treballar més hores. Significa treballar més eficientment.

El quart element que necessita el teletreball es diu *legislació*. L'última iniciativa legislativa del control horari imposada pel govern espanyol no va en la línia de facilitar el teletreball i ha fet retrocedir el país 30 anys amb relació als països del seu entorn. Amics holandesos amb negocis a Espanya m'explicaven que no podien entendre aquesta llei absurda perquè a ells no els importava les hores, sinó els resultats, i que els canvis per portar a la pràctica aquest control presencial suposen una inversió tan inútil com innecessària. Siguin quins siguin els motius per implantar aquesta llei, no s'aguanta per enlloc, ni és acceptable si el que es pretén és entrar en la nova era del teletreball.

Les hores extres, que aquesta llei pretén eliminar, són un problema que cal solucionar, més que combatre. No es pot enfonsar el vaixell perquè hem trobat ratolins. El que hem de fer és analitzar per què existeixen aquestes hores extres i buscar solucions.

Finalment, tots aquest elements no poden funcionar sense un òptima xarxa de connexions d'internet. Avui dia, excepte en les grans ciutats, aquestes connexions són sovint deficientes, amb talls freqüents, que impedeixen comptar amb la qualitat necessària per poder dur a terme el teletreball efectiu i eficient. Aquests dies de teletreball, molts hem pogut comprovar els problemes de connexions a l'hora de mantenir reunions de treball, assistir a *webinars* o qualsevol altre tipus de formació. El teletreball no s'improvisa ni pot ser el resultat d'una situació excepcional. És cert que de vegades els canvis neixen a partir de grans *catàstrofes* però aquestes canvis solen durar poc, un cop superats els primers ensurts. El teletreball implica canvis en la nostra manera de pensar, d'actuar, d'assumir responsabilitats, de confiar en l'altre i de tenir aquesta autodisciplina indispensable a l'hora de complir amb els resultats.

Aquesta crisi sanitària podria ser el punt de partida. Podria, però no ho serà perquè encara no estem preparats mentalment per assimilar els canvis que aquesta manera de treballar tindria en la societat. Coordinar i gestionar els canvis mentals necessaris i amb els avanços tecnològics per aprofitar al màxim aquesta nova realitat no s'improvisa. Es planifica, s'ensenya i es posa en marxa. Si no, quedarà com una anècdota, un incident puntual en el camí i després dels primers mesos d'eufòria tornarem a la nostra estimada zona de confort.

OPINIÓ



Josep Burgaya

DES DE FORA

Els referents canvien

El món va deixant de ser el que era. Un dels aspectes de canvi d'aquesta situació tan excepcional que vivim té a veure amb la geopolítica. Més que capgirar res, el que està provocant aquesta situació és l'acceleració de tendències que ja s'havien anat desenvolupant els darrers anys. Els Estats Units semblen renunciar definitivament al lideratge mundial. No s'han posat al davant del combat de la pandèmia ni han volgut plantejar de manera sindicada les polítiques paliatives ni de combat mèdic. Des de 2016 amb Donald Trump, han fet una aposta populista que implica tancar el país sobre ell mateix i funcionar a escala global com a gran amenaça més que no pas com a país i economia dirigent. La seva gran influència al món es manté bàsicament gràcies al predomini abassegador de les seves grans plataformes tecnològiques, les quals, però, semblen tenir el seu punt flac en una creixement sostingut de la competència xinesa, com posa en evidència el conflicte per l'hegemonia en el desenvolupament de la tecnologia 5G, tema en el qual la primacia del país asiàtic sembla força clara. Qui ens havia de dir que acabarien essent els Estats Units els defensors del proteccionisme, mentre que la Xina lideraria els promotors del lliure mercat.

Malgrat ser el primer país a patir la pandèmia i carregar amb la imatge d'haver estat poc amatents i curosos en l'inici del desenvolupament d'aquesta malaltia, la Xina apunta a ser la gran

beneficiària del removiment global que està generant el coronavirus. S'ha mostrat eficient i col·laborador de cara a l'exterior tot ensenyant la cara amable del seu model autoritari, mentre a alguns països semblen voler importar. Consolida la seva expansió econòmica i política a l'Àfrica i a l'Amèrica Llatina, mentre guanya influència a Europa. Tot i el daltabaix econòmic general, el seu PIB encara creixerà l'1,2% el 2020 i s'espera que recuperi un imponent 9,2% d'augment el 2021. No li afectarà, com es podria pensar, la caiguda de la demanda a escala mundial. Els darrers anys ha anat superant el model de ser "la fàbrica del món", promocionant més el desenvolupament d'un mercat intern que és òbviament immens i que serveixi per legitimar socialment el règim polític. Un creixement econòmic que ara es trobarà estimulat per una factura energètica molt més barata i que portarà el país a ser la primera economia mundial en relativament pocs anys. La guerra comercial que lliura amb els Estats Units no és res més que el símptoma de la resistència americana a aquest nou lideratge que va fer de la producció barata el seu trampolí de desenvolupament, però que la veritable batalla la lliura en el terreny de la tecnologia i on té Huawei com a punta de llança. Els intents desesperats de Trump per lligar el coronavirus amb una conspiració xinesa no són sinó l'evidència dels seus temors i debilitats.

Malgrat el fort impacte sanitari de la pandèmia i una notòria mala gestió del tema, la Rússia de Putin va prenent una creixent importància en el tauler mundial. Manté els equilibris amb la Xina respecte al continent asiàtic, però està guanyant una creixent influència a Europa, especialment en aquells països que havien format antany el bloc soviètic. A mesura que la Unió Europea ha evidenciat les mancances de lideratge i la incapacitat per impulsar una política única, Rússia s'ha comportat com un col·laborador eficient, país que compta amb un arsenal estratègic com són el gas natural i el petroli. La brutal baixada de preu d'aquest combustible, empobreix notòriament el món àrab i especialment l'Àrab Saudita mentre es converteixen en antieconòmica les formes extremes d'explotació desenvolupades a Amèrica com el *fracking* o les sorres bituminoses. Rússia té un llindar molt baix de rendibilitat en el petroli, cosa que li proporciona una arma geopolítica immensa. Mentre que els països de l'OPEP requereixen un preu del petroli que no baixi de 80 dòlars/barril per tal de mantenir societats i economies sustentades sobre aquest monocultiu, per a Rússia el llindar de rendibilitat es troba a la meitat.

Qui sembla haver renunciat a tenir un paper rellevant en la nova configuració del món és Europa. S'imposa de nou la fragmentació política i sembla acceptar-se de bon grat ser dispositaris més de pasat que no pas d'expectatives de futur.



Llorenç Capdevila

DE REÜLL

Jo també soc 'vintage'

"Els reis m'han portat una BH", "Aquest quatre-llaunes és una carraca", "Aquestes filumines tenen més ratlles que el Cinexin", "Si no hi ha graciosa, porteu-me litines", "Ahir en vam veure una d'Andrés Pajares que només tenia un rombe però Déu n'hi do el que ensenyaven". Si heu entès què volen dir les afirmacions anteriors, és que, com jo, sou *vintage*. Són exemples extrets del llibre *Memòria vintage* (Empúries, 2020), de Vicenç Pagès Jordà, un diccionari que recull 400 conceptes vinculats als anys 70, 80 i 90. No hi espereu un desplegament frívol de nostàlgia inofensiva. Pagès Jordà ha realitzat un interessant exercici de memòria generacional, "una barreja d'espeleologia, de notaria, de crítica cultural, d'evocació, d'assaig, de microhistòria i d'autobiografia". Sense cap intenció de vindicar (ni, encara menys, enyorar) el passat, fa una reconstrucció personal del paisatge infantil i juvenil dels darrers

baby boomers, els nascuts als anys 60. "La nostra intenció no és celebrar la nostàlgia -diu-, ni tampoc revisitar el passat amb ira, sinó assajar una aproximació multiforme a uns anys que han contribuït a convertir-nos en el que som." Les entrades estan escrites amb una prosa carregada d'ironia -imprescindible quan es mira pel retrovisor- i l'autor s'expressa en una primera persona del plural que tant serveix per assenyalar que es tracta d'una tria particular com per permetre que el lector s'hi identifiqui.

Personalment, podria subscriure fil per randa la majoria de les entrades del diccionari (*casset, escai, EGB, fardar, Hanna-Barbera, hortera, Made in Japan, pijama, nunxaku, Mortadelo i Filemón, Ridley Scott, Uf, va dir ell, walkman...*), n'hi ha unes quantes, és clar, que no em representen (*Arsenal, Cienciologia, drugstore del Passeig de Gràcia, Lola Gaos, marcelino, meta...*) i, naturalment, no hi

són algunes de les que formarien part de la meua memòria vintage particular (*heavy metal, tros, botifarra, vespino, escala en Hi-Fi, quintos, Big Ben...*). El llibre no és una curiositat autocomplaent perquè els *baby boomers* puguem recordar la nostra joventut i presumir d'haver viscut la millor època possible. Sempre des d'un punt de vista personal, amb moltes referències culturals, algunes entrades tenen un to divulgatiu o històric (*Beatles, Canet Rock, censura*), d'altres presenten un punt de vista filològic o sociolingüístic (*cardar, flipar, ficar, fotre, punyeta, repera, rovell, titola, xava*), n'hi ha que són un breu assaig reflexiu (*atles, centre, fardar, final, comunista, generació Tap*) i n'hi ha que gairebé es poden llegir com un document antropològic (*paper, mili, quinquè, tribu urbana*). És el nostre paisatge *vintage*, un concepte que designa allò que, "sense arribar a ser una atigalla, ha envellit prou bé", com nosaltres.

CONCURS NARRATIVA CURTA - 1r classificat 2017

L'ORGULL DEL REGNE

Jordi Masó La Roca del Vallès

Il·lustracions: Maria Peix

Encara que la posteritat s'escarrassarà per immortalitzar-lo com a un combat aferrissat, el cavaller ha d'admetre que ha vençut el drac sense gaires entrebancs. En les últimes escomeses, fins i tot s'hi ha recreat més del que calia: la bèstia ja deixava anar unes bafarades esmoreïdes, innòcues, però ell, malgrat les evidències de l'agonia, continuava enfonsant-li l'espasa al coll amb un èmfasi desproporcionat, i a cada estocada dibuixava en l'aire uns arabescos elegants, però del tot innecessaris. Els espectadors, que a l'inici del combat encoratjaven el cavaller amb crits de suport, han demanat clemència, conscients de la desigualtat de la baralla ("Deixeu estar el pobre animal!", "¿No veieu que ja l'ha dinyat?", "Vos sou un salvatge!").

Pocs vaticinaven un duel tan poc competitiu. El cavaller s'ha presentat davant la cova del drac amb una armadura rutilant que de tan pesada l'obligava a caminar encarcerat. L'acompanyava un dringar de quincalla més propi d'un venedor ambulat que d'un coratjós cavaller.

Els espectadors més burletes se'n reien, els més compassius exigien respecte: tots s'ensumaven una nova desgràcia. Cada setmana apareixia algun valent que desafïava la bèstia. Venien atrets per dos reclams: d'una banda l'afany de la glòria de vèncer el drac que tiranitzava el regne amb la seva fam insaciable de donzelles; de l'altra, la mà de la filla del rei, la princesa de llargs cabells daurats que el rei oferiria a qui els deslliurés de la bèstia. Normalment, els enfrontaments presentaven poques variacions: el cavaller esperava palplantat davant la cova, tibant, l'espasa en una mà, les brides del cavall en l'altra. Llavors venia la fagonada, un esclat de foc que fonia el metall de l'armadura i que reduïa cavaller i cavall a un munt de cendra i ferralla.

Però avui, el cavaller ha encaixat les primeres flamarades rabioses amb indiferència. El drac vomia-

ava foc: la boca de queixals ennegrits, oberta en un badall vermell, escopia guspises, la llengua bífida espurnejava, les fosses nassals eren dues xemeneies que expulsaven un baf negre, dens. El foc incendiava matolls i bardisses, però el cavaller, entaforat dins d'aquella armadura ignífuga, s'ho mirava immòbil i un punt encuriolit, com si assistís a una exhibició d'innocents focs artificials. ¿Amb quin aliatge devia estar construïda, aquella armadura meravellosa que la feia immune al foc? Els espectadors seguien cada atac flamíger amb exclamacions unànimes d'estupor, de

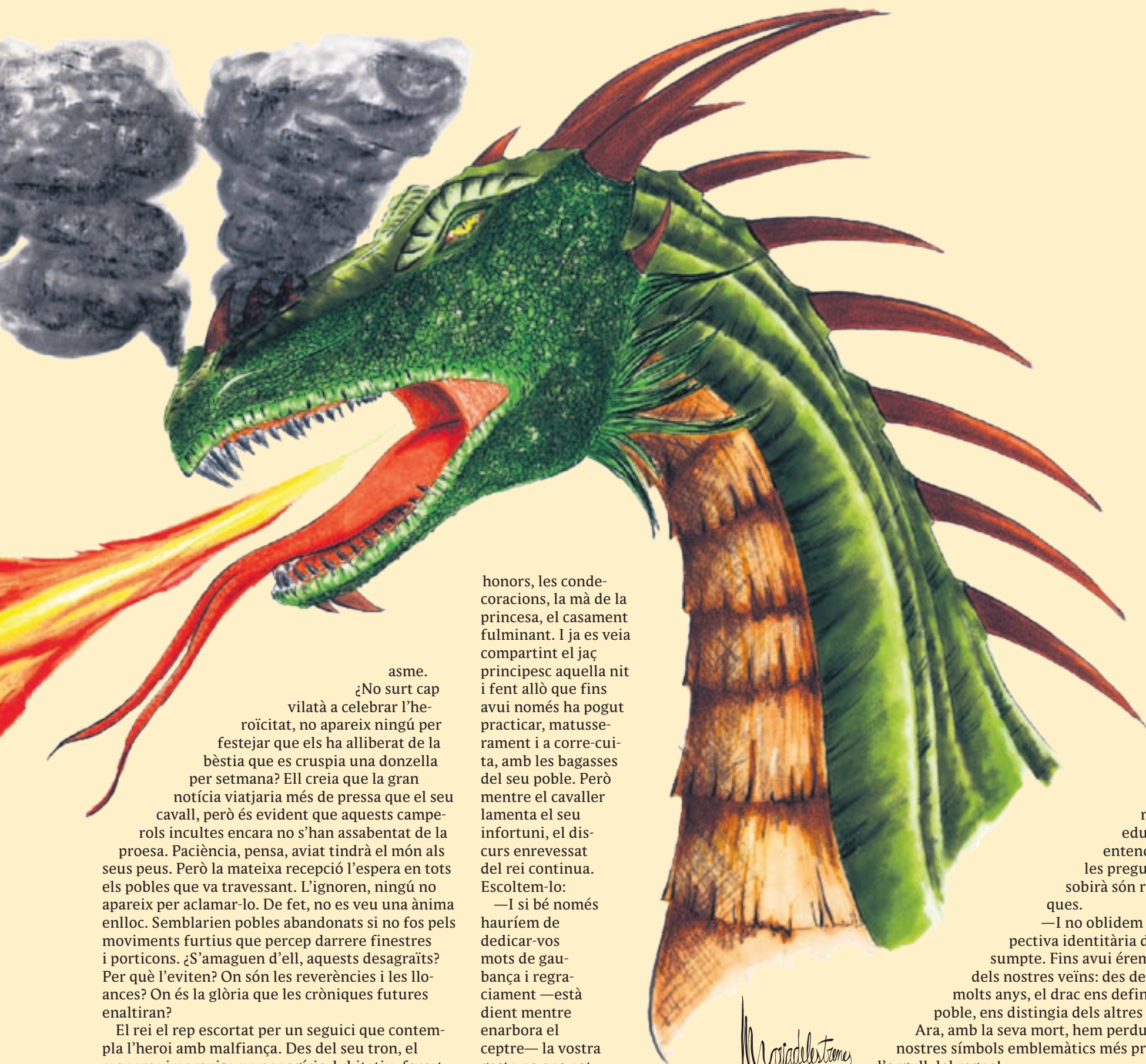
oficiés un ritual de sacrifici (alguns assegurarien haver sentit l'heroi declamar unes paraules, una invocació, una pregària; però no podem refiar-nos de tots els testimonis). Enlluernats pels raigs de sol que reflectia l'acer del fil de l'espasa, no tots els assistents han seguit la primera estocada: l'espasa ha xiulat en l'aire i d'una fuetada ("Fiuuu!") s'ha endut la llengua del drac d'un sol tall (la pobra llengua òrfena ha fet uns saltirons sobre la gespa calcinada, potser obeint les darreres ordres envia-



des pel cervell). Malgrat l'amputació, el drac ha continuat llençant núvols de foc encara més irats. Aleshores, com ja s'ha explicat, ha començat l'exhibició esgrimística del cavaller, les floritures coreogràfiques, les peticions de clemència del públic i l'agonia de la bèstia que, abans de morir, ha expel·lit un vapor espès molt semblant a les efusions que, molts segles més tard, deixaran anar les locomotores en sortir de les estacions. Llavors, d'un cop sec, el cavaller ha decapitat el drac moribund: tothom ho ha considerat una pinzellada truculenta, gratuïta.

Així que ara tenim el cavaller triomfant que cavalca camí de Palau. El cap del drac, com un trofeu, penja de la sella, es gronxa i pica rítmicament el flanc del cavall. Un rajolí vermellós s'escola de l'interior i deixa un rastre intermitent en el camí. Però quan el cavaller arriba, victoriós, al primer poble, no és rebut amb cap manifestació d'entusi-

temor ("Oh!, Ah!, Ui!"), i imaginaven al cavaller rostí dins del forn de l'armadura, la carn cuita, els cabells socarrimats. El feien tan vençut, que tots s'han sorprès en veure que el braç dret desembeinava lentament (molt lentament!) l'espasa i l'alçava al cel, com si



asme.
 ¿No surt cap vilatà a celebrar l'heroïcitat, no apareix ningú per festejar que els ha alliberat de la bèstia que es cruspia una donzella per setmana? Ell creia que la gran notícia viatjaria més de pressa que el seu cavall, però és evident que aquests camperols incults encara no s'han assabentat de la proesa. Pacència, pensa, aviat tindrà el món als seus peus. Però la mateixa recepció l'espera en tots els pobles que va travessant. L'ignoren, ningú no apareix per aclamar-lo. De fet, no es veu una ànima enlloc. Semblarien pobles abandonats si no fos pels moviments furtius que percep darrere finestres i porticons. ¿S'amaguen d'ell, aquests desagrats? Per què l'eviten? On són les reverències i les lloances? On és la glòria que les cròniques futures enaltiran?

El rei el rep escortat per un seguici que contempla l'heroi amb malfiança. Des del seu tron, el monarca improvisa un panegíric dubitatiu, forçat, i celebra la valentia del cavaller amb frases mesurades, de compromís. Parla dels anys de terror que ara han acabat, de les donzelles que, gràcies a l'espasa virtuosa del cavaller, podran viure sense angoixes. Però és un parlament de circumstàncies, desganat, sense l'èmfasi que hauria d'acompanyar unes paraules tan solemnes. I quan, a mig discurs, apareix la princesa, la noia només pronuncia una paraula ("Ecs!") i ningú no sap si el monosíl·lab s'adreça al cap del drac difunt (que el cavaller ara engrapa altivament per una orella) o al cap de l'heroi, que s'ha tret l'elm i mostra unes gnyes amarades de suor i envoltades per un nuvot de mosques nervioses. Ben mirat, potser no s'hauria d'haver descobert, perquè un espectador imparcial potser trobaria més noblesa en els ulls vidriosos del drac que en el rostre enrojolat del cavaller, amb aquell nas porcí, el llavi inferior que penja i saliveja, i els ulls de lluç, sense pestanyes, que miren atònits la gesticulació amb la qual el rei il·lustra unes paraules incomprensibles.

Incomprensibles, sí, perquè el cavaller no entén res. L'oratória l'avorreix (o més aviat l'estaboreix), i se li escapa el significat de moltes paraules. Ell imaginava que tot plegat aniria d'una altra manera: s'esperava una recepció apoteòsica, els

honor, les condecoracions, la mà de la princesa, el casament fulminant. I ja es veia compartint el jaç principesc aquella nit i fent allò que fins avui només ha pogut practicar, matussejament i a corre-cuita, amb les bagasses del seu poble. Però mentre el cavaller lamenta el seu infortuni, el discurs enrevessat del rei continua. Escoltem-lo:

—I si bé només hauríem de dedicar-vos mots de gaudança i regraciament —està dient mentre enarbora el ceptre— la vostra gesta no ens pot fer obviar una evidència: viure sota l'amenaça del drac ens feia valorar la vida, contemplàvem la nostra existència des d'un enfocament més elevat. Perquè el benestar dels vilatans depenia de la voracitat de la bèstia i tots els trasbalsos quotidians (les collites magres, les epidèmies, els aranzels, els abusos de poder) empetien al costat del terror que el drac els inspirava. El poble havia après a relativitzar les adversitats! Però ara que heu sufocat per sempre les flames que carbonitzaven les nostres donzelles —i ara, amb el ceptre, el rei assenyalava el cap inert de l'animal— tothom tornarà a preocupar-se per minúcies, per banalitats.

La princesa i el cavaller esbufeguen: ella perquè detesta les arengues de son pare; ell perquè està tan astorat que no sap quin posat adoptar.

—No podem menystenir tampoc l'aspecte esportiu —continua el rei—. Els enfrontaments dels cavallers amb el drac eren un entreteniment que tothom esperava amb candeletes. ¿Contra qui se les hauran ara els nostres valerosos xicots? ¿I com reaccionarà la gent, en saber que se'ls priva d'un espectacle tan colorista, tan vibrant?

El cavaller s'encongeix d'espatlles: no sap què

contestar i no té prou educació per entendre que les preguntes del sobirà són retòriques.

—I no oblidem la perspectiva identitària de l'assumpt. Fins avui érem l'enveja dels nostres veïns: des de feia molts anys, el drac ens definia com a poble, ens distingia dels altres regnes. Ara, amb la seva mort, hem perdut un dels nostres símbols emblemàtics més preuats: l'orgull del regne!

Es fa un silenci dramàtic, incòmode, que trenca el cavaller, que fins ara no ha obert la boca: s'espolsa d'una manotada les mosques que l'assetgen i, quequejant, amb una veu sorprenentment fina i ennassada, els recorda l'edicta reial, les proclames que missatgers i trobadors han difós per tot el regne, les recompenses pactades. Aquestes paraules alcen el rei del tron. Enfurimat, apunta el cavaller amb el ceptre, com si fos una llança, i brama:

—És que no podíem imaginar que vindria algú capaç de derrotar la nostra bèstia invencible! Ni els astròlegs més respectats no ho havien pronosticat!

El cavaller insisteix i reivindica la legitimitat del seu guardó. Assenyalava tímidament la princesa, però ho fa amb la mateixa mà que sosté el cap guillotinat del drac i això encara encén més al monarca:

—I aneu ben errat si us penseu que posaré la meva filla estimada en braços d'un pòtol salvatge com vós! No se'n parli més.

I dit això, el rei fa mitja volta i desapareix palau endins. La princesa el segueix, arrossegant els peus i arrufant el nas. El cavaller deixa anar el cap del drac, que rodola sobre el terra de marbre. Dos guàrdies apressen el cavaller i el tanquen en un calabós. L'endemà és ajusticiat.

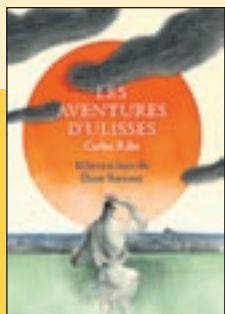
M. Rosiadelestrome

NOVETATS EDITORIALS



'La dona efervescent'
Mar Bosch Oliveras
Univers

La protagonista d'aquesta novel·la ja és coneguda per tots els lectors de *Les generacions espontànies*. L'Eva és ara una dona autosuficient... i embarassada de bessons. La seva idea de la feminitat contrasta amb la de la seva autoritària sogra, i els bessons també seran molt especials. La vida de l'Eva semblava encarilada i plàcida, però no...



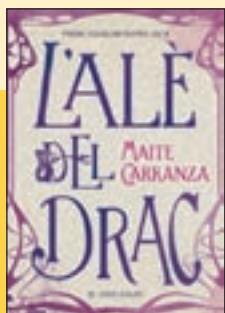
'Les aventures d'Ulisses'
Carles Riba / Ed. Cal·lígraf

Un dels grans noms de la literatura catalana del segle XX, Carles Riba, és l'autor d'aquesta narració sobre les aventures d'Ulisses. Accedir a la vida del protagonista de l'*Odissea* de la mà d'aquesta prosa és un autèntic plaer. I en aquest cas va acompanyat de les il·lustracions de Dani Torrent Riba, que és el renet de l'escriptor.



'Odes'
Horaci
Adesiara Editorial

D'un clàssic grec a un altre de llatí. En aquest cas, són possiblement els poemes que més influència han tingut en la història de la literatura al llarg de dos mil anys. I els temes de la gran poesia són eternals com la condició humana: la saviesa, l'amor, la vida i la mort... En aquest cas arriben en una nova traducció al català que signa Jaume Juan Castelló.



'L'alè del drac'
Maite Carranza
La Galera

Any 1868, un moment convuls en la història. Un jove de Reus idealista, de nom Antoni, espera l'adveniment d'una república. Però la mort de la noia que estima, la Coia, li capgira la vida: l'han assassinada, i ha de descobrir qui ho ha fet. Anhela la veritat, amb la mateixa intensitat amb què s'abocarà després a la seva carrera. El seu cognom és Gaudí.



'El nen que criava dracs'
Andy Shepherd / Pagès. Ed.

Quan en Thomas descobreix una planta vella i estranya al fons del jardí de l'avi, no li sembla gran cosa. Però s'endú a casa una curiosa fruita de l'arbre... i té l'espant i l'alegria més grans de la seva vida quan en surt un drac diminut! La planta és una pitahaya, anomenada "fruita de drac", i ara en Thomas té el seu propi drac, en Fulgor.

GEOGRAFIA LITERÀRIA

endrets
Geografia Literària dels
Països Catalans
www.endrets.cat

Llorenç Soldevila

El Pedró

“ Arribam a la plaça. ¡Que hermosa és, amb aquella bellugo [bellugadissa] de pantalons blaus i barretines vermelles i mocadors carmesí! Apar un rosellar vermell en què amb los gallarets se barrejassen los capblaus i moguts pel vent de marinada.

Els se tiren febreros al remolí de les ballades i de seguit los veig giravoltar amb les que en mos dies bells havia vist en les espelhofades.[...]

... apar que, al deixar caure son mantell de flors en ses espatlles [de les noies] lo món, n'havia retirada sa vesta virginal tan escaiguda al cel, i les que foren àngels eren per un meravellós canviament esdevingudes nines; nines, però, atractívoles i enciseres com les solen veure en somnis fadrins de la primera volada. Sos ulls eren més falaguers, sa rialla més dolça, i elles més boniques, sense saber-ho tal volta, que quant collien amb nosaltres flors i escoltaven nostres corrandes innocentes; però la tan hermosa boniquesa infantil se n'era anada, davant d'una altra més esclatanta i atractívola. Apetonar aquelles galtes ja no fóra apetonar roses fresques de l'hort, com alguna hora, pus ja hi trespava la sospita de l'amor.

Totes ballaven sinó la del mas d'Heures, que apareixia esperant-me. Un hereu de bona casa li feia l'aleta i semblava pregar-la de tirar-se al terbolí, però ella, com si no se n'adonàs, se girava a mi i amb una rialla m'obria lo llibre blanc del seu cor en què jo, lo primer, podia escriure. Jo, tornant-li la rialla, m'hi acostava; però m'adono del fadrí de qui el pare era camper, i, seus que érem, podia tirar-nos a fons; reculo de sobte, com la mà del vailet al trobar, prop de la rosa que abasta, una punyenta espina. ”

Jacint Verdaguer



AUTOR

Jacint Verdaguer
(1845-1902)

OBRA

'Escrips inèdits'
Ed. Barcino, 1989

INDRET

El Pedró (monument a Verdaguer)

MUNICIPI

Folgueroles

COMARCA

Osona

Situats davant del monument a Verdaguer, popularment conegut com el Pedró, obra de Josep Maria Pericas, que el 1908 el poble de Folgueroles va dedicar al poeta poc després de la seva mort, podem llegir una prosa juvenil en què descriu l'ambient festiu a la plaça amb els nois i noies de la seva edat. Hi apareix l'amor de joventut, aixoplugat sota el símbol del Mas d'Heures, i s'explica com, davant la diferència social que el separa d'un altre pretendent, decideix retirar-se del només atalaiat possible festeig. Aquest diumenge es farà aquí l'ofrena floral, únic acte que es pot mantenir de la Festa Verdaguer.

LLENGUA

EL 9 ETS I UTS

120



LÈXIC

Expressions del tèxtil (II)

La indústria tèxtil ha estat una font d'inspiració important de la llengua popular; avui continuarem veient locucions, frases fetes i refranys que tenen relació amb el món del tèxtil.

Qui no ha sentit mai que algú li va explicar una història **fil per randa**, és a dir, minuciosament, amb tots els detalls? Us recordem que la randa és una punta feta de fil gruixut. O bé, qui no ha dit mai 'ara començo a **lligar caps**'? Que vol dir 'esbrinar o descobrir les relacions que hi havia entre dues o més coses aparentment inconnexes'.

També diem 'aquell **no hi fila gaire**' quan una persona no està gaire bé del cap –expressió que trobem

a faltar al *Diccionari de l'Institut d'Estudis Catalans*-. **Filar algú** significa 'adonar-se de la presència d'una persona, endevinar-ne els propòsits, la intenció': *Ja t'he filat, noi: tu volies enganyar-me!* I per acabar amb aquest verb, tenim igualment **filar prim**, que vol dir 'fer distincions, observacions, explicacions, etcètera massa subtils: *No filis tan prim, que a mi m'agraden les coses fàcils i clares*. Semblantment hi ha el refrany **Qui fila massa prim, se li pot trencar el fil**, és a dir, que no s'ha de ser massa altiu perquè pots perdre-hi molt.

I per acabar les expressions d'avui, n'hi ha una per als qui parlen massa: **xerrar pels descosits**.

Us animem a seguir aquesta secció i us convidem a fer-nos arribar consultes i comentaris a través de **vic.ass@cpnl.cat**

Oficines i serveis:
granollers@cpnl.cat
ripolles@cpnl.cat
vic@cpnl.cat

www.cpnl.cat/xarxa/cnlosona/

ENGLISH IN A BITE



ANGLÈS

The stay at home quiz week 2

Are you ready for week 2 of the stay at home quiz? Let's go!

CATALÀ

El concurs Queda't a casa, setmana núm. 2

Esteu preparats per a la segona setmana del concurs Queda't a casa? Som-hi!

GENERAL KNOWLEDGE / CONEIXEMENTS GENERALS

1. What is the national animal of Scotland?
2. Which actress was in Cheers and Look Who's Talking?
3. Who was the only athlete not to have a sex test at the 1976 Montreal Summer Olympics?
4. Which disaster killed around 1,500 people in 1912?
5. Which South African was released from prison in 1990, after serving 27 years?

SPORTS / ESPORTS

1. How many Ballon d'Or does Messi have?
2. Where was basketball invented?
3. Which sport has suffered several ball tampering scandals?
4. Who was the €31.8 million Brazilian flop signed by Real Betis in 1998?
5. When was the first FIFA World Cup held?

Les solucions de la setmana anterior:

FILM ROUND ■ *Pulp Fiction* ■ *Psycho* ■ *Gone With The Wind* ■ *Fight Club* ■ *The Goonies*
GENERAL KNOWLEDGE ■ *Candlestick, revolver, dagger, lead pipe, rope and wrench* ■ *The wings: a Chinese dragon doesn't have wings* ■ *Heath Ledger and Joaquin Phoenix* ■ *Jupiter* ■ *France, Italy, Belgium, Ireland and Romania*

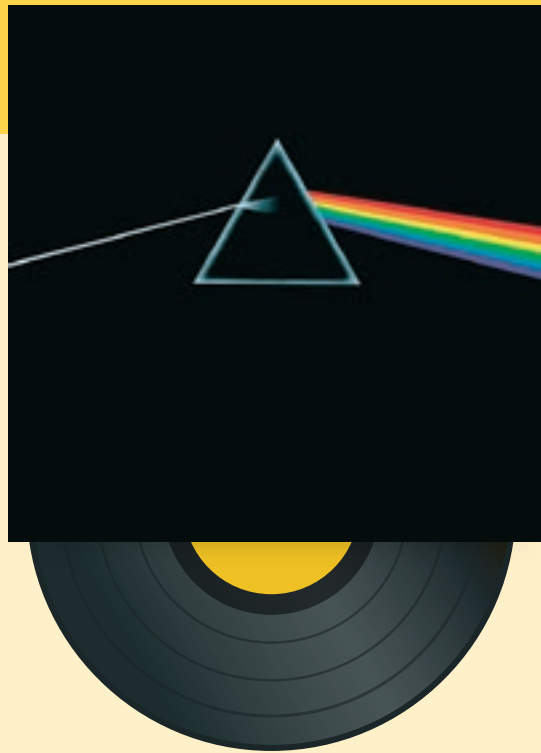
MÚSICA

EL CLÀSSIC

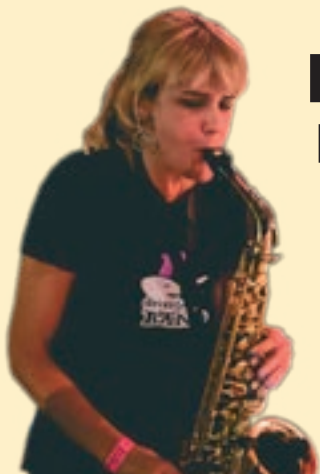
Jaume Espuny

PINK FLOYD
'Dark Side of the Moon'
 Capitol, 1973

Un cor que batega, passos d'algú que corre, tic-tacs de rellotges, un helicòpter que s'enlaira, riallades misterioses, caixes enregistradores... Tot això són els efectes especials que acompanyen uns solos de guitarra al·lucinants, uns teclats celestials, de tant en tant un saxo fantasmal i lletres que parlen del pas del temps, de la mort, de l'avarícia, de la guerra, de les malalties mentals... Sí, és *Dark Side of the Moon*, de Pink Floyd, un dels discos més famosos de la història del rock. I la icònica portada, amb el prisma lluminós, hi ajuda molt. El disc es va gravar entre 1972 i 1973 als estudis Abbey Road de Londres amb ni més ni menys que Alan Parsons com a productor. Totes les noves tècniques de gravació d'aquell moment es van incloure en aquest disc, que realment sona de meravella, a vegades et fa levitar. Era el vuitè disc de Pink Floyd, i el primer



amb cançons accessibles a tota mena de públic, com "Money", que es va convertir en un èxit a les ràdios de tot el món. Els punts culminants, però, són "Us and Them" i, sobretot, "Time", on llueix com mai la guitarra de David Gilmour. El disc té un estrany rècord: va estar 741 setmanes seguides, més de 14 anys, a la llista dels 200 discos més venuts als Estats Units. És d'aquells discos que només surten de tant en tant.


EL TEST
Ester Ballana

Primer instrument que vas tocar? El piano. **Primer grup del qual vas formar part?** Els Cafres. **Primer concert en directe?** A la plaça dels Màrtirs de Vic en un Mercat de Música Viva l'any 1990, aproximadament. **Primer disc que et vas comprar?** *Hombres G*. **Quants discos tens?** Uns 200. **Salva'n tres.** *Lágrimas negras*, de Bebo Valdés i el Cigala; la banda sonora de *Cabaret*, i *Funkoverload*, de Maceo Parker. **Un concert (com a públic) per recordar.** En diré dos: ZZ Top a Berlín, en un lloc idíl·lic, i Joshua Redman al Palau de la Música.

NOTES

Òmnium, Fontcuberta i el Cruïlla, junts per la Covid-19

A falta de concerts, el festival Cruïlla de Barcelona ha decidit sumar esforços amb Òmnium Cultural i l'artista Joan Fontcuberta per impulsar un homenatge "a la solidaritat col·lectiva per la Covid-19". El projecte, batejat amb el nom de *Mirades des del confinament*, busca explicar, a través de milers de fotografies, com la societat civil s'ha autoorganitzat i està donant el millor de si mateixa per aturar la crisi sanitària i social que es deriva de la pandèmia. L'encarregat de convertir aquesta capacitat col·lectiva de gestionar les dificultats en un projecte artístic i cultural de repercussió internacional serà Fontcuberta. "Amb el seu compromís fem perdurar la lluita



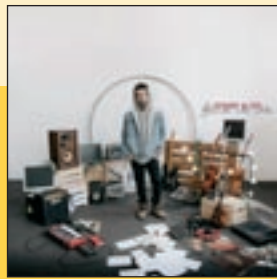
per la vida digna mitjançant la cultura i l'empoderament. Cultura valenta que ens reafirma en la força del poder col·lectiu sense deixar-nos ningú pel camí", ha afirmat el president d'Òmnium Cultural, Jordi Cuixart, empresonat des de fa quasi mil dies únicament per defensar drets fonamentals. Les fotografies es recolliran fins al 19 de maig a la pàgina web <miradesdesdelconfinament.cat> i l'obra final s'exposarà en el marc de la pròxima edició del Cruïlla. Des de l'organització del festival barceloní ja han anunciat que el festival difícilment es podrà realitzar tal com el coneixem aquest 2020. En cas d'ajornament, el fotomosaic gegantí final de Joan Fontcuberta es mostraria al Cruïlla 2021.

NOVETATS DISCOGRÀFIQUES

Jordi Sunyer


RATPENAT
'50% glam 50% clavegueram'

Ratpenat va néixer a principis de 2018 de la unió de quatre músics de l'escena barcelonina amb experiència ja en altres grups que volien fer un projecte bandarra, *gamberro* i irreverent. L'any passat van debutar amb l'autoproduït *100% indecent* i ara es consoliden amb un segon treball amb onze cançons on hi ha punk ("Demà pots ser tu"), metal ("Incombustibles"), hardcore ("Mori el mal govern") i rock *vuitantero* de sèrie B ("Terror, pizza i rock'n'roll"). Hi col·laboren Morfi Grei, de La Banda Trapera del Rio, i Àlex Vendrell, d'Inadaptats. Un tro.


GERARD ALEDO
'Obrint els ulls'

Els temps canvien i els formats també. La setmana passada parlàvem del retorn de Sanjosex amb un disc brutal que es fa curt –sis cançons– i ara parlem d'un altre retorn, el de Gerard Aledo, que també ha reaparegut amb un àlbum amb només sis peces (més que un *single*, menys que un LP). Aledo, que fa un any enterrava el projecte Animal, debuta en solitari amb un disc intimista que deixa el so més festiu que caracteritzava el seu anterior projecte per encaminar-se cap al folk i el pop mediterrani que tan bé representa Sanjosex.


ALMA DE BOQUERÓN
'Sonríen, por favor'

Els Boquerons (així els coneixen popularment els seus seguidors) publiquen el seu cinquè disc demanant al personal que somrigui. En temps de confinament, aquestes crides a l'alegria s'agraeixen i més si és al ritme de la rumba festiva del grup que lidera el barceloní Jordi Nacenta. Les seves cançons, amb lletres sovint satíriques i desenfadades, es presenten embolcallades de rumba clàssica amb alguns rampells de pop-rock i de cançó d'autor. De les 14 peces que conformen el disc n'hi ha una en català, "No sé què fer".

ECONOMIA

ELS PARQUETS

Joan Carles Arredondo / @joancarredondo

OR RELLUENT

L'or reapareix com a valor refugi dels inversors cada vegada que una tempesta econòmica recorre el món. Els preus apunten progressivament cap als màxims històrics que es van marcar l'any 2011, quan els efectes de la gran crisi financera també van despertar el classicisme entre els inversors. Mentre que la renda fixa, els bons dels estats, cotitzen a la baixa en un context permanent de taxes d'interès sota mínims, la renda variable posa a prova els nervis, que es pot comprovar amb l'evolució en forma de muntanya russa de les borses, el petroli cau en mínims per la reducció del consum i les guerres comercials entre països productors i altres primeres matèries evolucionen seguint la tendència de l'encara feble recuperació industrial, l'or pren una renovada lluentor.

La seva atracció històrica, que prové de la seva escassetat i de la convenció social per valorar aquest metall que va suposar que durant molts anys fos el termòmetre de la riquesa dels països, té poc a veure amb la seva utilitat. Quan es parla de primeres matèries o, per dir-ho en la terminologia que fan servir els moderns *commodities*, no és difícil trobar la utilitat al blat o l'arròs, perquè es mengen, o l'acer o el coure, perquè són fonamentals en processos industrials, el petroli o el gas natural, que generen energia. L'or té unes aplicacions molt més residuals. Però, tot i això, està enfilant grans increments i ha arribat a valors de 1.700 dòlars per unça, una cotització desconeguda des de l'any 2011, quan el preu estava, com ara, en pujada lliure i va arribar a tocar els 1.900 dòlars. Quan es toqui el sostre d'aquell any, ningú no gosa avançar a quin preu pot acabar arribant.

L'evolució del preu dona una idea de l'atracció que està tenint l'or en l'actual context d'alarma mundial. En els últims 12 mesos, l'or ha guanyat un 31% de valor. Des del gener, quan va començar la crisi sanitària, el preu ha crescut un 12%. És una evolució que contrasta amb la baixada radical del petroli, amb un 57%, o el coure, un 13%. Només els aliments, com l'arròs o el blat, han tingut un comportament paral·lel amb l'or, amb creixements respectius del 55% i el 26%.

L'aplicació més evident de l'or, la fabricació de joies, no arriba a justificar aquest increment tan intens, perquè els dos principals productors mundials, que són la Xina i l'Índia, n'han reduït l'elaboració un 39%, segons les dades que es recullen aquest diumenge en un article al diari *El País*. El mateix article dona les claus sobre la revalorització del metall. En el primer trimestre d'aquest any, els inversors han comprat un 80% més d'or que en el mateix període de l'any passat. Els mercats on es cotitza l'or han bellugat més de 21.000 milions d'euros en aquests tres mesos.

Hi ha un cert consens sobre quins són els motius que estan portant a aquest nou repunt de l'or. Ja s'han apuntat: l'economia apunta a descensos propis de períodes de guerra, i això passa a tot el món. Només s'han de veure les previsions catastròfiques que s'estan fent per a l'Estat espanyol (caiguda del PIB del 9%), però també per a Europa, amb un descens del 7%. Les borses no conviden a l'optimisme perquè, amb dades de final de la setmana passada, marcava baixades del 25% en un any –en el cas de l'Ibex-35– i altres alternatives, com el petroli i altres primeres matèries, no estan donant cap alegria als inversors.

Però aquesta unanimitat sobre les causes es trenca quan es fan projeccions de futur. Mentre que alguns analistes donen per segur que el preu s'incrementarà per superar la línia dels 2.000 dòlars, d'altres s'estimen més la precaució. Caldrà veure si les economies recuperen el pols amb rapidesa i la crisi se soluciona dibuixant al gràfic una V. Si la recuperació és ràpida, les opcions d'inversió es diversificaran

i l'elevat cost que ara mateix té l'or espantarà els compradors, que podran optar per altres productes. Qui tingui interès a invertir en or, probablement ja estigui fent tard.

Un altre valor que, com l'or, es pot considerar més refugi per a inversors que un indicador econòmic real, el bitcoin, ha tingut durant la crisi del coronavirus un comportament desigual. Va començar amb grans descensos en el començament de la pandèmia, i va perdre la meitat del valor de mercat, però en les últimes setmanes està remuntant i ha recuperat un 33% d'aquell descens. No és només una conseqüència del refugi que busquen els inversors, perquè aquest dimarts estava previst que es produís un esdeveniment que els que entenen de criptomonedes en diuen *halving* –la producció virtual de monedes es divideix per dos i s'alenteix el creixement en el nombre de monedes que es posa en circulació–. El cas és que, ja des d'abans d'aquest esdeveniment intern del món misteriós de la criptomoneda, ja s'estava notant que el bitcoin era també un valor refugi. Això vindria a indicar que, als inversors, els enamora el vell i els exalta el nou.



INDICADORS

Menor venda de pisos

La compravenda d'habitatges va caure un 13,7% durant el març en comparació amb el mateix mes de l'any passat, segons les dades provisionals de l'Estadística de Transmissió de Drets de la Propietat de l'INE. Es tracta d'un mes ja condicionat per la pandèmia del coronavirus, des que a mitjans de març es declarés l'estat d'alarma. Respecte del mes anterior, el descens supera el 12%.

Compres en línia

El doble dígit marca, en l'arrencada de la desescalada de les mesures de confinament, el creixement del comerç electrònic. Després de les primeres setmanes amb una clara expansió en els articles de primera necessitat (alimentació, higiene i farmàcia), que van créixer un 55%, segons estimacions de consultories especialitzades, el creixement abraça ara altres activitats per marcar un augment general del 25%.

ALEGRIA INTERIOR

Toni Juclà (sodecaminar@gmail.com)

Percebre les abraçades

Voldria fer una abraçada a tot aquell que em trobo pel camí, sobretot quan camino en solitud per la naturalesa, en un camí de carro, en un corriol o camp a través. Voldria abraçar el caminant, que com jo va sol. Voldria transmetre-li pau, esperança i joia que gaudeixo en aquell instant i alhora rebre la seva calorosa abraçada. Aquest condicional m'ha seguit sempre, perquè mai no he fet cap abraçada a cap caminant. Ara, en aquests moments d'incertesa, tinc l'excusa perfecta per guardar-me la intensió, però segurament és quan més les necessitem, perquè el món està canviant i l'invisible ens deixa en un dubte angoixant.

És el moment de cultivar la pau interior, l'estima pels altres i per un mateix, la joia de viure a

cada instant. No cal posseir el món per estimar-lo, només ens cal sentir-lo. Si em sento separat em crec aïllat en un simple cos que em porta a la fragilitat d'estar indefens, de creure que puc ser atacat, per tant, de justificar l'atac cap als altres. Projecto la intensió d'abraçar perquè crec en la separació. La projecció es converteix en la defensa principal. Reforça la creença que la teva ment està dividida, ens trasllada a un temps de no present. Projectar l'abraçada en el caminant que ens trobem ens deixa fora de l'instant que ens creuem. Sí que el saludo amb un gest o una paraula, però no serà des del cor sinó d'un costum integrat de cortesia. I moltes vegades, per no dir sempre, acompanyada d'un judici del jo davant l'altre. Desconnecto l'estat natural amorós que soc per aïllar-me de tot el que m'envolta. La projecció no és més que un mecanisme per sentir-me diferent dels altres, justificant que ets molt millor, que pots oferir més coses que els que et trobes pel camí. Per tant, la projecció i l'atac sempre van relacionats, és el medi per justificar l'atac. És un procés que exclou alguna cosa que existeix en tu. El què?

El de deixar de projectar per passar a percebre. Escoltar la veu interior que sent la perfecció dels altres i la teva. La que sap que la perfecció és allò que tots compartim. La que reconeix els altres en un estat d'inclusió. La que desfà l'error de justificar l'atac de sentir-nos indefensos i portar a gaudir del que ets i on ets, la plenitud de l'ara. Així, quan em trobo el caminant li somric amb el cor, el miro amb innocència. I no cal res més, així de simple. No caldrà l'abraçada física, l'intent de posseir el caminant, perquè amb la mirada i el somriure de cor li oferiré la meva pau, rebré la seva pau. Ensenyaré la meva perfecta immunitat. M'adonaré que no pot ser atacada i no tractaré de protegir-la, ja que no crec que sigui susceptible a ser atacada. Així cap percepció que estigui en desacord en l'estat amorós estarà justificada. Perquè em mantinc enganxat a la Terra per amor. Ensenyo solament amor, puix això és el que soc.



L'HORÒSCOP

Dhanna Astròloga

ÀRIES (Del 21 de març al 20 d'abril)

Estàs neguitós i pots ser hauràs de comptar fins a deu abans de dir la teva opinió. Si estaves distanciat amb un germà, podeu recuperar el tracte i aclarir algun assumpte.

TAURE (Del 21 d'abril al 20 de maig)

Pots recuperar l'interès en plaers que tenies aparcats. Et ve de gust donar-te algun caprici. Un viatge previst sembla que haurà d'esperar. Deixa't dur per la intuïció.

BESSONS (Del 21 de maig al 21 de juny)

Pots fer-te enrere en un assumpte sentimental si no et sents prou segur del que sents, ja que vols assegurar-te'n. Possibles gestions legals o alguna visita a l'advocat.

CRANC (Del 22 de juny al 21 de juliol)

Pot ser que l'economia et preocupi més del que exterioritzes al teu entorn. Amb Mart transitant per Casa IX, entres en una etapa d'especial lluita pels teus somnis.

LLEÓ (Del 22 de juliol al 23 d'agost)

Amb Mart transitant per Casa VIII, les herències o els ajuts econòmics poden donar-se en les properes setmanes. Barrejar l'amistat i els diners et pot donar problemes.

VERGE (Del 24 d'agost al 23 de setembre)

Venus per Casa X pot inclinar a la conciliació, a cercar la manera d'equilibrar els sectors professional i personal. Etapa de reafirmació i posada de límits en parella.

BALANÇA (Del 24 de setembre al 23 d'octubre)

Amb Mart a Casa VI, pots sentir-te sobrecarregat i hauràs de trobar la manera de desconnectar-te dels problemes laborals. Planeges una escapada, per quan sigui possible.

ESCORPÍ (Del 24 d'octubre al 22 de novembre)

Si estàs interessat en algú, pots donar el primer pas per comprovar si tens alguna oportunitat. Si estàs esperant uns diners, ara pot donar-se una resolució a favor teu.

Del 15-05-2020 al 21-05-2020

SAGITARI (Del 23 de novembre al 21 de desembre)

Tens projectes que demanen disciplina i estalvi perquè es puguin dur a terme. No consentiràs que et diguin com has de fer les coses. Sobretot a ningú de l'entorn familiar.

CAPRICORN (Del 22 de desembre al 20 de gener)

Si havies perdut interès en l'exercici físic, amb Júpiter retrògrad pots recuperar l'entusiasme. Tendència a defensar-te de manera vehement. Estableixes més propòsits.

AQUARI (Del 21 de gener al 19 de febrer)

Despeses en allò que t'aporta seguretat. Cerques més opcions pel que fa a la dieta i implementes canvis. Reencontres sentimentals. Possible augment de la descendència.

PEIXOS (Del 20 de febrer al 20 de març)

Mart entra al teu signe i ja no et conformes a ser soldat ras, tens aspiracions i vols ser tu qui prengui les decisions. Més actiu i hipervigilant. Compte amb l'estrès.

PASSATEMPS

MOTS ENCREUATS

Pau Vidal

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1												
2												
3												
4												
5												
6												
7												
8												
9												
10												
11												
12												
13												

HORIZONTALS: 1. Col·laboració: aportació personal al fons municipal / 2. Ensuma el contingut del colorant. Com una deessa: és a tot arreu / 3. Pilar de nou. Com que va més tard, és una mica diferent. Al mig de cada / 4. Refugi de l'adolescent (sempre que no sigui parlamentari). Llinatges dels sicaris del rei Ricard / 5. Si fos soltera no l'hauria solucionada. Remat amb aquell estil que provoca ciàtica / 6. Viu en el desert. Del qui té els cabells llisos (com els de Lió?). P amb crossa / 7. S'hi amaga en Màrius, darrere aquest anunci. Metres i metres de sang per un sol canal / 8. Murat no, però ple de punxes sí. Interiors del tots els Seats / 9. Només et falten collons per ser com els de Vilalleons. Coscient que, a més de coneixedor, és un pedant / 10. Estabornim. Construcció recomanada per l'imam / 11. Au, te. Cobriu la truja mentre el tren es cargola. Prou delicat per justificar els mitjans / 12. Hidrocarbur d'origen al·legòric. Sembla allargat, en haver-se cobert amb un escut / 13. Calderó antic en forma de cinta també antiquada. Per ser aplicades calen molts oficis.

VERTICALS: 1. Trobada d'especialistes en peixos teleostis anguilliformes. Pinyac (per mala pata?) / 2. Retrogust de poniol. Reduït a l'essencial. Per sobre del sol / 3. Per ser un node té com uns modes llatins. Més que recíproques, el que són és assistencials / 4. Com a commutador gairebé es deu poder tripular. Vies malmeses per les herbes / 5. Tomàquet que creix a ràfegues. Inspiració que porta a declamar al balcó. Intranet / 6. Intranit. No hi ha filòsof que la faci alterar. Un rosegador al terrat / 7. Per ser un mongol és força borinat. Afronta la qüestió com un pirata o un ca sense morrió / 8. Per coherència, com un déu. Aquella mesquinesa de no donar ni la claveguera / 9. Discurs amb cometes. Dóna valor a la dauradella / 10. Quin domini, l'Iraq! Constrènyer a ascendir. Pot ser una ruta llarga però no és gaire grossa / 11. De la polla encara carregada. Distribuït en funció del preu / 12. Com a llengua s'adscriu a la influència de la del costat. Sentits com coits ja començats.

SUDOKUS

AMIC

Ompli la quadrícula de 9x9 caselles dividides en subquadrícules de 3x3 amb les xifres de l'1 al 9. No s'ha de repetir cap xifra en una mateixa fila, columna o subquadrícula.

Dificultat: difícil

	5				1			
					6		7	
3		9		4			6	5
		8	9	1	4			
				6	7	8	2	9
	9	7						4
		4	1					
	7					6	9	1
	3	5				2		

Dificultat: mitjana

			3		7			
	8	3		5				
9						3	2	4
		7	8	6	2		3	
	4		9					
3	5	2						6
				9	3	8	6	
5			7	8			4	
	6			4				3

SOLUCIONS

1	3	5	6	7	9	2	4	8
8	7	2	4	3	5	6	9	1
9	6	4	1	2	8	3	5	7
6	9	7	2	8	3	5	1	4
4	1	3	5	6	7	8	2	9
5	2	8	9	1	4	7	3	6
3	8	9	7	4	2	1	6	5
2	4	1	8	5	6	9	7	3
7	5	6	3	9	1	4	8	2

Dificultat: difícil

8	6	9	2	4	1	7	5	3
5	3	1	7	8	6	2	4	9
7	2	4	5	9	3	8	6	1
3	5	2	1	7	4	9	8	6
6	4	8	9	3	5	1	7	2
1	9	7	8	6	2	4	3	5
9	7	5	6	1	8	3	2	4
2	8	3	4	5	9	6	1	7
4	1	6	3	2	7	5	9	8

Dificultat: mitjana

13	C	A	S	S	E	T	A	V	A	R	T	S
12	A	L	L	E	A	D	A	R	G	A	T	
11	A	V	E	R	I	U	F	I				
10	A	T	U	I	M	O	R	A	C	I	O	
9	P	I	T	S	A	B	E	D	O	R	A	
8	S	U	M	A	R	I	C	A	O	R	T	A
7	E	S	L	I	O	T	R	I	C			
6	R											
5	R	E	S	O	L	T	A	C	I	A	T	
4	G	R	U	P	S	I	C	A	R	D	S	
3	N	D	I	F	E	R	I	T	A	D		
2	O	L	O	R	A	U	B	I	O	U	A	
1	C	O	N	T	R	I	B	U	C	I	O	

Ara més que mai necessitem estar ben informats



Per només **29€**
podeu llegir durant
tres mesos **EL 9 NOU**
en format digital



Per saber com afecta a la comarca i a la nostra vida quotidiana l'aparició del coronavirus, llegiu **EL 9 NOU**

La informació de proximitat explicada amb rigor

Informeu-vos a través d'un mitjà de confiança

Aproveiteu l'oportunitat. Doneu-vos d'alta a través d'**el9nou.cat** o trucant al **93 889 49 49** i demaneu per subscripcions

QUIOSC DIGITAL



Si no disposeu d'un punt de venda proper per comprar **EL 9 NOU**, ara podeu accedir a la versió impresa en format digital per llegir-la des de qualsevol dispositiu. Podeu comprar exemplars solts o edicions endarrerides. Com fer-ho?

- 1. Entreu a EL9NOU.CAT.** Seleccioneu la pestanya "Quiosc digital" a la capçalera de la web o a la imatge de portada del diari.
- 2. Trieu l'edició.** Escolliu l'exemplar d'**EL 9 NOU** del dia que vulgueu. Pagueu amb targeta de crèdit amb totes les garanties de seguretat.
- 3. Llegiu el diari.** El teniu disponible al telèfon, a la tauleta o a l'ordinador quan vulgueu.